

Hr Meelis Eldermann
Viru Keemia Grupp AS
Järveküla tee 14
30328 KOHTLA-JÄRVE

Teie 13.08.2009 nr VKGK/256

Meie 14.09.2009 nr V6-7/14141 -4

AS Viru Keemia Grupp kavandatava tsemenditehase KMH aruande heakskiitmine.

Austatud härra Eldermann

Keskkonnaamet Viru regioon on tutvunud Teie esitatud **AS Viru Keemia Grupp kavandatava tsemenditehase KMH aruandega** (Estonian, Latvian & Lithuanian Environment OÜ (ELLE OÜ) ja selle lisadega.

Tsemenditehase rajamise eesmärgiks on põlevkivi kui maavara maksimaalne ärakasutamine ja põlevkivi töötlemisel tekkivate jäätmete ning kõrvalproduktide taaskasutamine nende vääristamisega ehitusmaterjaliks.

AS Viru Keemia Grupp kavandatava tsemenditehase kui olulise ruumilise mõjuga objekti asukohavaliku üldplaneering ja keskkonnamõju strateegiline hindamine (KSH) oli algatatud 23.01.2008.a Kohtla-Järve Linnavolikogu otsusega nr 257. Keskkonnamõju strateegilise hindamise käigus osutus tsemenditehase rajamiseks sobivamaks asukohaks X2 ehk tsemenditehas rajada VKG AS tootmiskompleksi kirdeosasse.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruanne on 23.09.2008.a heaks kiidetud Ida-Virumaa keskkonnateenistuse poolt kirjaga nr 32-11-4/44890-19.

Käesoleva keskkonnamõju hindamise (KMH) eesmärkideks oli:

- hinnata kavandatavast tegevusest tulenevat positiivset ja negatiivset keskkonnamõju;
- teha kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamise tulemuste alusel ettepanek arendajale kavandatavaks tegevuseks sobivaima lahendusvariandi valikuks, millega on võimalik vältida või minimeerida keskkonnaseisundi kahjustumist;
- edendada säästvat arengut;
- anda arendajale ning tegevusloa andjale teavet kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimalustega kaasnedes võiva keskkonnamõju kohta ning negatiivse keskkonnamõju vältimise või minimeerimise võimaluste kohta.

Arendaja on AS Viru Keemia Grupp, aadress Järveküla tee 14, 30328 Kohtla-Järve.

Keskkonnamõju hindab Estonian, Latvian and Environment OÜ, aadress Lai 31, 10133 Tallinn, ekspert on Toomas Pallo (KMH 0090), tel 3611 7690, e-mail: elle@environment.ee.

Järelevalvaja on Keskkonnaamet Viru region, Pargi 15, 41537 Jõhvi, kontaktisik on Irina Sõtsova tel 3572614.

KMH aruande väljapanekust ja avalikust arutelust teatati väljaandes Ametlikud Teadaanded 17.12.2007. Samasisuline teade ilmus ajalehes Põhjarannik 19.12.2007. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 16 lg 3 toodud huvipooli teavitati kirjadega. KMH aruanne oli väljapaneku ajal kättesaadav Kohtla-Järve Linnavalitsuse kodulehelt Internetis.

Aruande avalik arutelu toimus AS Viru Keemia Grupp kontoris 4. jaanuaril 2008 algusega kell 15.00. Käesolevale aruandele on juurde pandud KMH aruande avaliku arutelu protokoll koos ettekande slaididega ning osalejate nimekirjaga. Kirjalikke ettepanekuid esitas AS Nitrofert. Ettepanekud ning vastused ettepanekute arvestamise kohta ning asjakohased kommentaarid on toodud KMH lisas 4.

Alternatiivide valikul kaaluti erinevaid asukohti ning tehnoloogiaid, milledest eraldusid reaalsed (ellu viidavad) ja ebareaalsed alternatiivid (pole eesmärgi saavutamiseks võimalikud).

Lisaks on reaalse alternatiivina käsitletud 0-alternatiivi ehk olukorda, kus tsemenditehast ei rajata.

Alternatiivide leidmises osalesid otseselt arendaja ja ekspert. Samuti oli võimalik omapoolseid alternatiive pakkuda teistel osapooltel (otsustaja, järelevalvaja, üldsus) programmi avalikustamise ajal ja avalikul arutelul. Sellesisulisi ettepanekuid ei esitatud. Seetõttu lähtuti alternatiivide valikul vaid arendaja ja eksperdi poolt pakutud alternatiividest.

Aruandes on esitatud tegevuse eesmärk, kirjeldatud on kavandatav tegevus ja selle alternatiivse võimalusena tegevuse mitterakendamine (0 alternatiiv). Antud on mõjutatava keskkonna kirjeldus, hinnatud on tegevuse vastavust seadusandlusele ja arengudokumentidele. Selgitatud on olulised keskkonnamõjud ning antud alternatiivide võrdlus. Välja on toodud keskkonnariskid ja leevendavad meetmed, seiremeetmed ning antud aruande kokkuvõte.

Välisõhu saastatuse taseme hindamiseks telliti Eesti Keskkonnauuringute Keskuselt saasteainete hajumisarvutused, milles võrreldi OÜ ELLE poolt teostatud hajumisarvutusi ning lisaks teostati hajumisarvutused kõigi läheduses olevate saasteallikatega, eesmärgiga hinnata saasteallikate koosmõju.

Keskkonnamõjude hindamisel tugineti Austria konsultatsiooniettevõtte AUSTROPLAN poolt koostatud eelprojektile. Kavandatava tsemenditootmise sisendeid ja väljundeid analüüsid leiti ja juhiti tähelepanu järgmistele olulistele eeldatavatele keskkonnamõjudele:

Mõju välisõhule **tolmu ja saasteainete eraldumise** näol;
Mõju välisõhule **müra ja vibratsiooni** leviku näol;
Mõju veekeskkonnale **veekasutuse** näol.

Ekspert on seisukohal, et tegevuse kavandamise juures on oluline pöörata suuremat tähelepanu jäätmetekkega seotud aspektidele ning tehase tegevuse puhul välisõhku paisatavatele heitmetele.

Jäätmete osas toimub põlevkivi tööstuse jäätmete /poolkoksi/ lõppplastuse vähendamine prügilasse, mis on väga positiivne mõju keskkonnale.

Kavandatava tsemenditehase, VKG Oili ja VKG Energia saasteallikate koosmõju hajumisarvutuste tulemusena selgus, et kõigi VKG saasteallikate koosmõjul lämmastikdioksiidi maksimaalne arvutuslik kontsentratsioon, SO₂ ja tahked osakesed ei ületa saastetaseme piirväärtusi VKG territooriumi piiril.

Kavandatava tegevuse puhul ei eeldata üheski keskkonnavaldkonnas sellist mõju, mis ületaks antud asukohas piirväärtusi.

Aruanne on koostatud vastavalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 20 nõutule ning vastab programmile.

Tulenevalt eelnevast ja lähtuvalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 22 lg 2 ja 7 otsustan:

1. Kiita heaks AS Viru Keemia Grupp kavandatava tsemenditehase KMH aruanne.

2. Lähtudes aruandest kehtestan järgmised tingimused keskkonnaseire teostamiseks kavandatava tehase tegevuste juures:

1. Vastavalt AS Viru Keemia Grupp kavandatava tsemenditehase kui olulise ruumilise mõjuga objekti asukohavaliku üldplaneering keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruandes eksperdi ettepanekule tuleb rajada tsemenditehase territooriumile pidevseirejaam, kus mõõdetakse pidevalt PM₁₀, SO₂ ja NOX sisaldust välisõhus.
2. Välisõhu saasteainete eraldumise seire saasteallikatest lähtuvalt keskkonnakompleksloa tingimustest ning välisõhu kaitse seaduse nõuetest tuleb teostada:
  - tarbitava tooraine pidev seire ja poolkoksi ladustamise seire (nõrgvee seire)
  - tarbitava vee koguste seire
  - tarbitava kütuse ja kemikaalide regulaarne seire
  - tekkivate jäätmekoguste regulaarne seire
  - müratasemete ja vibratsiooni regulaarne mõõtmine, vajadusel individuaalsete kaitsevahendite tarviduse määramine ja kasutusele võtmine.

Nõudmised kontrolli teostamiseks:

- pisteline jäätmekäitlejate nõuetekohasuse kontrollimine;
- puhastus(püüde)seadmete töökorrasoleku kontroll;
- püüde-seadmete efektiivsuse kontroll;
- optimaalsete/nõuetekohaste töövõtete kasutamise kontroll;
- hea majapidamistava rakendamise kontroll.

3. Lähtudes aruandest kehtestan järgmised meetmed ehitusaegse keskkonnamõju leevendamiseks:

Müra mõju on võimalik vähendada töötades ainult tööpäevadel ning päevasel ajal. Samuti käitada mehhanisme ainult siis, kui see on vajalik mingi töö läbiviimiseks, mitte asjata lasta mootoritel töötada. Võimalusel kasutada võimalikult väikese müratasemega seadmeid.

Tolmu eraldumise vähendamiseks vältida väga kuiva ilmaga tolmu tekitavaid tegevusi. Vajaduse korral tuleb territooriumis esiseid teid tolmu lenduvuse vähendamiseks kasta. Väiksema kiirusega sõitmine (soovitavalt 25 km/h) vähendab samuti tolmu paiskumist õhku.

Vibratsiooni mõju vähendamiseks tuleb valida vibratsiooni põhjustavate mehhanismidega töötamise aega nii, et häiringud oleksid võimalikult väikesed.

Välisõhu heidete peamiseks allikateks on veokite ja teiste ehitusmehhanismide mootorid. Heitgaaside mõju on võimalik vähendada, lühendades võimaluse korral nende mehhanismide tööaega. Häiringuid vähendab ka see, kui ei töötata väljaspool tööaega ning alati kasutatakse töökorras seadmeid.

Välditakse **jäätmete** lõppladestamist prügilasse. Jäätmete tekkekohas sortimine ning üleandmine kordus- või taaskasutuseks aitab vähendada jäätmete tekkest tulenevat negatiivset keskkonnamõju.

Jäätmekäitlusalased nõuded ja tingimused tuleb arendajal edastada peatöövõtjale, kohustuslik on objekti lammutuse ja ehituse käigus tekkivate jäätmete käitlemiseks jäätmekava koostamine ja selle järgimine. Arendaja peab kontrollima seatud nõuete täitmist.

Ennetava meetmena tuleb käidelda kõiki kemikaale nende ohutuskaartidel toodud nõudeid järgides, et vältida hädaolukordi ning nendest tulenevat negatiivset mõju nii inimese tervisele kui keskkonnale,

Ehitustöödega ei või alustada enne **kompleksloa väljastamist** Keskkonnaameti poolt, va. saastuse komplekse vältimise ja kontrollimise seaduse § 28 lg 2 tuleneva nõusoleku korral.

4. Lähtudes aruandest kehtestan järgmised meetmed tootmisprotsessis tegevuse keskkonnamõju leevendamiseks:

Tootmisprotsess ja sellest pärinevad heitmed peavad vastama PVT (Parima Võimaliku Tehnika) nõuetele. Tsemenditehase ja teiste piirkonna saasteallikate koosmõjul peab olema tagatud, et ei ületata välisõhu saastatuse piirväärtusi territooriumi piiril.

Tsemendi tootmisprotsessis tolmu püüdmiseks ja kogumiseks on kohustuslik paigaldada kõrge puhastusefektiivsusega **kottfiltrid**. Kottfiltrid tuleb paigaldada järgmistesse protsessidesse: toormaterjali etteandepunkrite juurde, toormaterjali purusti juurde, põletusahju etteande juurde, eelkuivati süsteemi, klinkri ettevalmistuse juurde, klinkri ja lisaainete hoidlate juurde, tsemendiveski juurde ning tsemendi pakendamise ja laadimise juurde.

Tolmu tekke vältimiseks lubjakivi ning lubjakivi ja poolkoksi segu hoidmiselt katta hoidlad katusega. See vähendab ühtlasi ka müra, mis tekib toormaterjalide segamisel. Katus projekteerida kergekaalulise kuplikujulise konstruktsioonina. Sellisel juhul välistatakse tolmu eraldumine välisõhku.

Vajadusel ette näha kottfiltrite kasutamine toormaterjali transpordi tolmuvabaks muutmiseks.

Kottfiltrid tagavad väljuvas õhus tolmusisalduse maksimaalselt 20mg/Nmi. Tolmu püüdmiseks kottfiltritesse kasutatada vahel vett.

Veekasutus ja reovee heide. Näha ette lekete vältimine nt. jahutussüsteemist või tekkiva reovee nõuetekohane käitlemine jne.

Müra leevendava meetmena tuleb ette näha toormaterjali purusti ja tsemendiveski püstitamise kinnisesse rajatisse. Seadmetest pärinevat müra tuleb vajadusel täiendavalt vähendada mürabarjääridega. Ettevõtte töö alustamise järel tuleb teostada reaalsed müra mõõtmised, et kontrollida vastavust õigusaktides müra suhtes kehtestatud töötervishoiu nõuetele. Vajadusel tuleb kasutusele võtta lisameetmed (nt müra tõkked, individuaalsed kaitsevahendid), et vähendada mõju tsemendi tootmisega otseselt seotud töötajatele.

Töötervishoiu riskianalüüsi käigus on kohustuslik mõõta ka tsemendi tootmisega kaasnevat **vibratsiooni**.

Jäätmetekkest tulenevaid mõjusid tuleb leevendada eeskätt jäätmeid tekkekohas liigiti sortides ning suunates need seejärel kordus- või taaskasutusse. Jäätmete ladestamine prügilasse ei ole lubatud.

Põletusahjust eralduvat **heitsoojust** tuleb taaskasutada toorsegu eelkuivatamisel. Selline taaskasutamine leevendab soojuse atmosfääri paiskamisest tekkivaid keskkonnamõjusid.

Transpordist tuleneva keskkonnamõju vähendamiseks eelistada raudteetransporti maanteetranspordile.

Ennetava meetmena tuleb erilist tähelepanu pöörata igapäevase toimimise juures poolkoksi, kemikaalide ja kütuste hoidmisele ja käitlemisele vältimaks avariolukordi, mis võiksid põhjustada pinnase, pinna- või põhjavee saastumist ohtlike ainetega.

Lugupidamisega

Jaak Jürgenson
juhataja kt

Teadmiseks: Kohtla-Järve Linnavalitsus (Keskallee 19, 30328), Novotrade Invest AS (Keemia 2c-1, 30328 Kohtla-Järve), Genovique Specialties AS, Uus Tehase 8, 30328 Kohtla-Järve), Keskkonnainspeksioon Ida regioon, Pargi 15, 41537 Jõhvi.

Irina Sõtsova 3572614